

מסורת הש"ס

(א) עירובין פ"ז טז: (ב) פ"י סנה' והוא אינן ספק, (ג) פ"י קול"ס, (ד) [עירובין פ"ח, ט] פ"י גיטין ע"ט, פ"ש, (ו) [עירובין לז: לד: (ז) (דף פ"ז: ח) ס"א ותנא פ"ק דעירובין חז"ר שהרבים נמנעין מו' ויואלין כו' רה"ר לטומאה כו', ט) [רש"י מ"ו, (ז) (דף ק:) ט] [ולקמן ק:] ט שם אורח כרמלית עליו כ"ל: רש"י, (ח) [ולקמן ק' ע"א],

הגהות הב"ח

(א) גמ' רב אשי לא אמר כעולא כעולא אלא עולא מ"ט:

גליון הש"ס

גמ' קרפא יותר מבית סאתים כו'. הוורק לחובו חייב ע"י לקמן פ ע"א כנשי"י דיה והוא שיש חוב כי ודי' לט ע"צ כנשי"י דיה מוקף לכרמלית ולע"ג: שם רה"י קתני. וע"ש שבהרות פ"ו מ"ו שפ"ל בית הגגול רה"י לטמ' וטס מ"י ארספונית רה"י לטמ' ול"ע: שם בחובו אין פטולין וכו'. ע"י עירובין פט ע"א מוס' ד"ה כמחלות: תוס' ד"ה אבל בין העמודים כו' רחב מ"ו אמה. ע"י עירובין ו ע"צ מוס' ד"ה ותי מילא:

לעזי רש"י

דורבא: [וינצג"א].

תחום.

אורלטי"ר [אייגלנטי"ר]. סנה דורקני.

מוסף תוספות

א. דאטא אם ניצן קנה ברשות הרבים וימטו משש עשרה וכי בשביל זה פקע מיניה דין רה"י. מוס' הר"ש. ב. שאנצי"י שאין רוחב הלכנה אלא שלשה וסתם לבנות כך הם, וברה"ר בעינן הנחה על גבי מקום ארבע. הני מילי למעלה משלשה אבל למטה משלשה כארעא סמיכתא דמי, אבל בלבנה שהיא גבוהה יותר משלשה [אמר"]. חי הרי"ג. ג. וכן נראה מדברי רש"י ז"ל. כנשי"י. [וע"י משה"ש]. רעק"א. ד. דא"כ. מוס' הר"ש. ה. העני את. מוס' הר"ש. ו. וליכא. מוס' הר"ש. ז. דתניא חריץ שהוא עמוק י' ורחב ד' דהוי רה"י ואפילו היא גדולה הרבה כיון דאית ליה מחיצות לכרע' הוי רה"י לשבת. מוס' הר"ש. ח. בלא מחיצות. מוס' הר"ש. ט. שאין בו אורח הראוי למחיצה עשרה. מוס' הר"ש. י. והשתא פריך שפיר. מוס' הר"ש.

יציאות השבת פרק ראשון שבת

כגון דאים לה מחילות. ואשמעינן דאע"ג דהיקפה יתר מצית סאתים ולא הוקף לדירה שאין ביתו סמוך לה קודם היקף ולענין לטלטל לתוכה הו"א ככרמלית כדאמרין בעירובין^[א] שאין מטלטלין זו אלא בד' אפ"ה דאורייתא רה"י היא והזורק מרה"ר לתוכה חייב: **כדעולא**.

דלמר מחילה היא לקרות רה"י אלא שמחוסרת דירה לכך אסורה לטלטל מדרבנן. והא דקמני רה"ר לטומאה כגון שיש פתחים במחילותיה ונכנסין כזו ויואלין כזו^[ב]: **עולא**. דלמר אמאי קרי לה רה"י כו' מ"ט לא אמר כגון דאית לה מחילות ורה"י גמורה קאמר וניחל בתר שמעמיה דלמר הוורק לתוכו חייב: **ורב אשי**. אמר לך רה"י קמני וכרמלית לא קרי לה תנא רה"י: **אטו כולסו**. הנך יס ובקעה וארספונית לא זו היא כרמלית דהזכר כמנין רשות הא קמני אינו לא כרה"י ולא כרה"ר ואין מוילאין כו' ש"מ זו היא רשות שליש: **לא נלריה**. כרמלית דקמני אלא לאוספי כרמלית אחריתי כגון קרן וזית שנכנס בו בית לתוכו והניח מקרקעו לרה"ר: לא **ניחא תשמישפיה**. שאין יכולין להכנס לתוכה לרה"ר והשניה משוכה מרה"ר ולפנים וזית הבולטת מעכבת את הרצים מליכנס צהדיא בתוך כניסה של וזית האחרת: כיון **העמודים**. שהיו עמודים צרחה ותולין צהם התגרים פרגמטיא וגס אינטצואות היו לפניהם לישב שם התגרים: לא **מספגי לסו להדיא**. שהיו עמודים הרצה בצורך ורוחב וזה שלא כנגד זה: **לצינה**. סתם לצינה ארצה ורחצה ג' ואין לעציה שיעור יש מהן עצות ויש מהן דקות: **וטמ על פניה**. כגון דצינה שמינה או טיט: **חייב**. אם זרק ד"א דהוי כמונח צרה"ר דכל למטה מ' רה"ר הוא ובלצד שינוח ^(א) (וא' למטה מג' דהוי כקרקע או צאור כי האי דלדבקה ככותל וכדאמרין במתני' לקמ"י הוורק ד' אמות ככותל למטה מ' טפחים כוורק צאָרץ וחייב. וכי אמר למטה מ' צרוצח ד' כרמלית וכשאין רחצ ד' מקום פטור היינו בתשמיש המסוים כגון גב לצינה ורחש כותל או עמוד דהני מסתיים תשמישתייהו אצל אורח כגון פני הכותל דצר הנדבק זו לא היו רשות לגפשיה אלא אי למטה מ' הוא היו

כגון דאית לה מחיצות וכי הא דאמר עולא א"ר יוחנן ^{(א)(ב)} קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה ואפילו כור ואפילו כוריים הוורק לתוכו חייב מ'ט מחיצה היא אלא שמחוסרת דיוורין בשלמא רב אשי לא אמר ^(ב) כדעולא אלא עולא מ"ט לא אמר כשמעתיא אמר לך אי דאית לה מחיצות בקעה קרי לה קרפף היא ורב אשי ^(א) רה"י קתני: והכרמלית אטו כולחו נמי לאו כרמלית נינהו כי אתא רב דימי א"ר יוחנן לא נצרכה אלא בלקרן וזית הסמוכה לרה"ר דאע"ג דוימנין דדחקי ביה רבים ועיילי לגוה כיון דלא ניחא תשמישתיה כי כרמלית דמי כי אתא רב דימי א"ר יוחנן בין העמודין נידון ככרמלית מ"ט אף על גב דדרסי בה רבים כיון דלא מסתגי להו בהדיא ככרמלית דמיא אמר ר' זורא אמר רב יהודה יאיצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית למ"ד בין העמודים כ"ש יאיצטבא למ"ד יאיצטבא אחרניא אבל בין העמודים דוימנין דדרסי ליה רבים כרה"ר דמיא אמר רבה בר רבא דאמרי תרווייהו והוא שגבוה שלשה דלא דרסי לה רבים אבל ^(א) היומי ^(ב) והיוגי אע"ג דלא גביהי שלשה וחייא בר רב אמר אפילו היומי והיוגי אבל צואה לא ורב אשי אמר יאפילו צואה אמר רבי רב שיאלא כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן ^(א) אין כרמלית פחותה מארבעה ואמר רב ששת ותופסת עד עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב בית שאן בתוכו עשרה וקריו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל בכלו ^(א) בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד י' ח"עד י' הוא דהויא כרמלית למעלה מ' טפחים לא הוי כרמלית וכי הא דא"ל שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מ' למאי הלכתא אילימא דאין רשות היחיד למעלה מ' והאמר רב חסדא ^(א) ניצן קנה ברשות היחיד וזרק ונח על גביו אפילו גבוה אמה חייב מפני ^(ב) שרה"י עולה עד לרקיע אלא

ז.

לא נצרכה אלא בִּקְרָן וזית. לא צעי למימר דלינטריך לצדי רה"ר משום דלר"א כרה"ר דמי ואפילו אית צהו חיפופי או שמה מספקא ליה אי מודה להו רבי אליעזר אס' לאו: **אבב' בין העמודים**. כרה"ר דמי אע"פ שאין בין עמוד לעמוד ט"ו אמות הוי רה"ר כיון שבני רה"ר צוקעין צה וחזן לצין עמודים ^(א) רחצ ששה עשר אמה^(ב): **ושח בפניה חייב**. אומר ר"ת ^(ב) דאס נח למעלה משלשה צריך שיהא צפניה ארבעה על ארבעה ומה שמדובק צפני הלצינה חשוב כמונח עליה אע"פ שאינו אלא צאור וכן הא דתנן^(ט) למטה מ' כוורק צאָרץ ומוקי לה רבי יוחנן דצינה שמינה היינו טעמא נמי דכיון שנדבק צפני הכותל שהוא רוחב ד' על ד' חשוב כמונח עליו וריצ"א פ"י דאף למעלה מג' לא צעי שיהא צפני הלצינה וכותל ד' על ד' דכיון שרואה את הקרקע חשיב כמונח ע"ג קרקע^ג וקשה לר"י ^דלעיל (דף ד.) כי פריך אמתנימין דפשט' ^ידו והא צעיא עקירה והנחה מע"ג מקום ארבע' לוקי ממתימין במחזיק החפץ צענין זה שרואה את פני הקרקע: **אי"ר"מא** עדד עשרה הוא דהוי ברמלית ואי לא לא הוי ברמלית. פרש"י כגון צקעה המוקפת גדר והיא יתירה על בית סאתים ולא הוקף לדירה וקשה לר"י דהא רשות היחיד היא בין לעולא בין לרב אשי' ולא הוי צריך לאמוי מרב גידל ועוד דהיכי קאמר ואי לא לא הו"א כרמלית והרי יס ובקעה אין להן ממילות וגר"א לר"י דהכי פירושו אילימא עד דליכא ממילות י' היינו אורח הראוי למחילות עשרה לאפוקי צקעה מסוככת צפחות מ' על גבי קונדסין^(א) דלא הוי כרמלית כיון דאין גבוהה י'^ט והוי מקום פטור ומומר לטלטל ככולו ^(א) והאמר רב גידל כו': ואס

עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב בית שאן בתוכו עשרה וקריו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל בכלו ^(א) בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד י' ח"עד י' הוא דהויא כרמלית למעלה מ' טפחים לא הוי כרמלית וכי הא דא"ל שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מ' למאי הלכתא אילימא דאין רשות היחיד למעלה מ' והאמר רב חסדא ^(א) ניצן קנה ברשות היחיד וזרק ונח על גביו אפילו גבוה אמה חייב מפני ^(ב) שרה"י עולה עד לרקיע אלא

עין משפט ונר מצוה

לא א מ"י פט"ו מהל' שבת הלכה א סנה לאין סה טור שריע א"ח ס"י שמו סע' ג וס"י שנה סע' א:
לב ב ג מ"י פ"ד מהל' שבת הלכה ד טוש"ע א"ח ס"י שמה ספ"ז ד':
לג ד מ"י שם הל' ו:
לד ה ו מ"י שם הלכה ז טוש"ע א"ח ס"י שמה ספ"י י':
לה ז ח מ"י שם הל' ד טוש"ע שם ספ"י יא:

מוסף רש"י

קרפף כו'. הוורק לחובו. מרשות הרבים, חייב. תחום, ואע"ג דלענין ארסו' טלטול שווה רצנן ככרמלית שאסור לטלטל בתוכו אלא ד', מלאוייתא רשות היחיד גמורה היא, דמחילה היא אלא שמחוסרת דיוקן, ומשום הכי אסרי רצנן לטלטלי (שנרבוין ^(א) ניצן קנה ברשות היחיד. חז"ר גבוי ממחלת התלך, וזרק. מרשות הרבים, ונח על גבוי שפיר. דהוי לה התמה כרה"י, צאור רה"י עולה עד לרקיע, אע"ג צאור רה"ר אינו למעלה מעשרה (גיטין עט:).

רבינו חננאל

אוקי' בבקעה דאית לה מחיצות מדרקני רשות היחיד. קרן וזית וסוככה להר"ר יאיצטבא שלפני העמודים ככרמלית נידונין. כל שאין גבוה מן הקרקע ג' טפחים כגון ליכני וירוצא בה כרה"ר דמי, וכל הגבוה ג' טפחים ואין בו רחב ארבעה וזרק ונח על גביו פטור, חזן מן הוורק ונח על פי הכתב או כפי הכבשן או כידו של אדם וירוצא בהן המפורשות בהמוצא תפלין, משום דמחיצתו משויא להו מקום, ומפורש בהמוצא תפלין כי האי גונא דכל חיות מג' בארץ כארץ חשיב. וא"ר יוחנן אין כרמלית פחותה מ' ותופסת עד י' טפחים, אבל למעלה מ' מקום פטור הוא, והכי פירושא בפרק הוורק כי הא דאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תיהוי במילי דשבתא למעלה מעשרה ואוקימנא בכרמלית. ואקילו בה רבנן מקולי רה"י דאי איכא מקום ד' על ד' הוא דהויא כרמלית וא לא מקום פטור הוא, מקולי רה"ר נמי עדד י' הויא כרמלית למעלה מ' לא הויא כרמלית אלא מקום פטור. הא דרב גידל דאמר בית שאן בתוכו עשרה טפחים וקיריו משלימו לעשרה, על גגו מותר לטלטל בכלו, כי כרה"י הוא חשוב, דאמרין בכי האי גונא גוד אסוק מחיצתא. בתוכו אין מטלטלין בו אלא כו' אמות, מ"ט כיון דלא חזי לדירה אין המחיצות מועילות, אלא כמו שאין שם מחיצות דמו.